

POLITIET

Politidirektoratet
Postboks 2090 Vika
0125 OSLO

ØST POLITIDISTRIKT

Deres referanse:

Vår referanse:
201813468-3 008

Sted, Dato
Lillestrøm, 05.10.2018

HØRINGSUTTALELSE OM FORSLAG TIL ENDRINGER I TVISTELOVEN

Øst politidistrikt viser til Justis- og beredskapsdepartementet høringsbrev datert 12. juli 2018 angående forslag om endringer i tvisteloven. Vi viser videre til Politidirektoratets e-post datert 10. august 2018 hvor det bes om at hørings svar sendes til direktoratet for samlet oversendelse innen 5. oktober 2018.

Det følgende er Øst politidistrikts merknader til de foreslåtte endringene som anses å være særlig relevante for forliksrådets sekretariat og partene i saker for forliksrådet. Høringsuttalelsen er utarbeidet av Felles enhet for sivil rettspleie (FSR), med innspill fra tjenestesteder i politidistriktet med ansvar for forliksrådenes sekretariat.

Øst politidistrikt er positiv til mange av de foreslåtte endringene som vil få betydning for forliksrådenes virksomhet. En del av endringene vil ha en klargjørende effekt. Den største endringen for politiets arbeid med forliksrådet vil etter vår mening være en heving av verdigrensen for obligatorisk forliksrådsbehandling og for forliksrådets domskompetanse etter begjæring fra én part. Dette vil føre til økt saksmengde og dermed økt ressursbruk i forliksrådets sekretariat, samtidig som det vil føre til mindre belastning og ressursbruk i domstolene. Øst politidistrikt ønsker å fremheve at dette bør føre til en ressuroverføring fra domstolene til politiet.

Merknader til kapittel 4.1 om rettens angivelse av fristers avslutning

Øst politidistrikt støtter forslaget om at frister skal angis til en bestemt dato. Endringen vil kunne bidra til større klarhet rundt fristutgangen og vil gjøre det enklere for partene å unngå fristoversittelser. Dette vil etter vårt syn være særlig viktig for det store antallet privatpersoner som er selvprosederende i forliksrådssaker.

ØST POLITIDISTRIKT

ØST POLITIDISTRIKT
Postboks 3390, 1402 Ski
Vestveien 16, 1400 Ski

64993000

post.ost@politiet.no

974760584

www.politi.no

Merknader til kapittel 8 om behandling i forliksrådet

8.1 Verdigrensen for saker som skal behandles av forliksrådet

Departementet foreslår at verdigrensen for obligatorisk forliksrådsbehandling skal økes til 200 000 eller 250 000 kroner. Forliksrådets kompetanse til å avsi dom etter begjæring fra én part foreslås økt tilsvarende.

Justert til dagens nivå vil verdigrensen på 125 000 kroner fra 2005 i dag utgjøre 163 730,26 kroner ifølge høringsnotatet. Departementet ser det slik at verdigrensen i alle fall bør heves til dette nivået, men at det er gode grunner til å innføre en grense på 200 000 eller 250 000 kroner. Slik skal flere saker få sin endelige løsning i forliksrådet, noe som vil være billigere for partene og for samfunnet.

Verdigrensen for obligatorisk forliksbehandling ble ifølge forarbeidene innført fordi forliksrådets effektivitet som tvisteløser ble ansett som lav i saker med de høyeste tvistebeløpene. Det ble også sett hen til partenes eventuelle ønske om å bruke mer ressurser på å få prøvd tvisten ved domstolen i saker om betydelige beløp. Verdigrensen for forliksrådets domskompetanse ble satt for å sørge for effektiv tvisteløsning i mindre tvister og for å bidra til endelig løsning i mindre saker uten at det var rettssikkerhetsmessig betenkelig. For de tvistesakene som gjaldt høyere beløp ville rettssikkerhetshensyn gjennomgående gjøre seg gjeldende i større grad. Disse rettssikkerhetshensynene gjør seg fremdeles gjeldende etter vårt syn, særlig sett hen til det store antallet av forliksrådets dommer som er fraværdommer.

Øst politidistrikt vil foreslå at verdigrensene settes til 200 000 kroner. Dette tilsvarer økningen i kroneverdien i tillegg til en utvidelse av forliksrådets sakstilfang for å ta saker som ellers ville gått til tingretten. De beløpsmessige grensene for tingrettens og lagmannsrettens kompetanse foreslås økt til 250 000 kroner. Vi ser at det kan være gode grunner til at de beløpsmessige grensene for forliksrådets, tingrettens og lagmannsrettens kompetanse til å behandle sivile saker er like, slik de er i dag. En dobling av verdigrensen vil etter vårt syn imidlertid favne for vidt sett hen til at forliksrådsbehandlingen skal være enkel, hurtig og billig og de kompromissene som på grunn av dette må gjøres opp mot rettssikkerhetshensyn.

Departementet ber også om en vurdering av om beløpsgrensene bør være knyttet til grunnbeløpet slik at dette justeres årlig. Øst politidistrikt mener at det er hensiktsmessig å videreføre en fast beløpsgrense. Dette er innarbeidet etter dagens system og fører til at det ikke er tvil om hva som er grensen. En verdigrense knyttet til grunnbeløpet kan skape tvil og usikkerhet til hvilken grense som til enhver tid er gjeldende. Grunnbeløpet endres årlig og en slik hyppig endring vil kunne føre til at klager som inngis med kort mellomrom, men som tas til behandling samtidig, vil måtte behandles etter ulike grenser. Dette er etter vårt syn ikke heldig. En løsning hvor det åpnes for at verdigrensen kan reguleres ved forskrift kan sikre behovet for å justere denne oftere enn ved en lovendring uten at det legges opp til en årlig regulering av grensen tilknyttet grunnbeløpet.

I kapittel 10 om økonomiske og administrative konsekvenser skriver departementet at forslaget vil føre til en mer effektiv utnyttelse av domstolenes samlede ressurser, men for forliksrådet vil forslaget føre til økt ressursbruk. Besparelsene vil først og fremst skje i

tingrettene. Sivil rettspleie i politiet er et område som allerede er hardt presset som følge av stadig økende sakstilfang. Særlig i kombinasjon med innføringen av oppfriskningsadgangen ved fraværdommer som innføres i 2019 må man anta at en økning av verdigrensen vil føre til en vesentlig økning i arbeidsmengden i forliksrådets sekretariat. Også ved oppfriskningsadgangen for fraværdommer vil forliksrådet få flere saker til behandling som tidligere ble behandlet i tingretten. Dette bør etter vår mening dermed føre til en ressuroverføring fra domstolene til politiet. Det er departementets ønske at flere saker skal finne sin endelige løsning i forliksrådet. For å kunne sikre at sakene får en effektiv og god behandling er politiet avhengig av å få ressurser for å behandle den økte saksmengden.

8.2 Avvisning ved klagers uteblivelse i forliksrådet

Øst politidistrikt anser det som hensiktsmessig å innta en presisering om adgang til å inngi ny klage ved avvisningsbeslutning på grunn av klagers fravær. Dette vil ha en klargjørende effekt for partene, særlig for de som er selvprosjederende.

Vi oppfatter ikke at fravær med påfølgende ny forliksklage er et virkemiddel som benyttes av klagere for å trenere saker. Det kan likevel være fornuftig å sette en slik grense for å forhindre at dette forekommer.

Det kan være gode grunner til å innføre oppfriskningsadgang ved avvisningsbeslutninger ved klagers fravær. Dette gjør at saken kan få en raskere løsning ved at saken ikke behøver å begynne på nytt ved inngivelse av ny klage. Rettssikkerhetshensyn gjør seg imidlertid ikke gjeldende på samme måte som ved oppfriskningsadgang for fraværdommer.

8.3 Adgangen til å bringe inn nye krav eller nye parter i stevningen til tingretten

Øst politidistrikt stiller seg bak forslaget om å endre tvisteloven § 6-2 annet ledd bokstav d slik at forkynnelsestidspunkt ikke er avgjørende for kumulasjonsadgangen.

8.4 Innstilling av en sak i forliksrådet der saken er brakt inn for en nemnd

Øst politidistrikt støtter forslaget om endring av tvisteloven § 6-11 annet ledd slik at både nemnder som nevnt i § 6-2 første ledd bokstav e og § 6-2 annet ledd bokstav c omfattes.

8.5 Litispendens ved innstilling av sak i forliksrådet

Forslaget innebærer en innføring av litispensvirkning i seks måneder ved innstilling i forliksrådet etter tvisteloven § 6-11. Vi ser at dagens rettstilstand kan ha uheldige konsekvenser i tvister med motpart utenfor Norge, en problemsstilling som ikke ble drøftet i lovens forarbeider.

Øst politidistrikt ønsker å fremheve et annet alternativ som nevnes i avsnitt 8.5.3. En gjeninnføring av regelen om at forliksrådsbehandling ikke er obligatorisk i saker hvor bare en av partene har alminnelig verneting i Norge kan ha gode grunner ved seg. Etter vår erfaring er disse sakene oftere uegnet for behandling i forliksrådet enn andre saker, både med tanke på sakskompleks og ressursbruk. Behandlingen av disse sakene blir oftere innstilt, og obligatorisk forliksrådsbehandling fører derfor sjeldnere til en løsning av saken. Med den foreslåtte

Økningen av verdigrensen kan man anta at det kan bli en økning i internasjonale saker, for eksempel mellom norske og utenlandske selskapet. Forlikrådsbehandling skal bidra til en enkel, hurtig og billig tvisteløsning, og det er usikkert hvordan dette blir ivaretatt i saker hvor en part har verneting i utlandet.

Som et alternativ støttes forslaget om innføring av litispensvirkning ved innstilling i forlikrådet for å unngå en forrang av utenlandsk verneting.

Merknader til kapittel 9.2 om verneting

Øst politidistrikt støtter endringen av tvisteloven § 4-4 tredje ledd for å klargjøre rettstilstanden når det gjelder forholdet mellom faktisk hovedkontor og vedtektsbestemt forretningskontor. Ulik ordlyd er i dette tilfellet unødvendig, og en endring vil være klargjørende og unngå forvirring.

Med hilsen

Mona Hertenberg
fung. politimester

Britt Hjeltnes
namsfogd

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.